

Forligstekst

Der er mellem partierne Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre indgået budgetforlig, som danner rammerne for udviklingen af Varde Kommune for de kommende år.

Formålet med dette notat er nærmere at redegøre for intentionerne bag dette forlig. Det har været et grundlag for forligspartierne at fastholde de tre grundlæggende målsætninger for budgettet, nemlig

1. Uændret skat
2. Et anlægsniveau på mindst 80 mio. kr.
3. En kassebeholdning på 125 mio. kr.

For forligspartierne har det været en målsætning, at man kunne lægge sporet mod et budget i balance. Byrådet blev således i foråret præsenteret for et Råderumskatalog, som har givet mulighed for, at der kunne blive balance i budgettet samtidig med, at der bliver iværksat en række nye initiativer. Men forligspartierne må også erkende, at effektueringen af de mange forslag i Råderumskataloget påvirker serviceniveauet, men det har været forligspartierne på sinde at undgå de besparelsesforslag, som mest kritisk påvirker serviceniveauet.

Vision

Varde Byråd besluttede i 2014, at naturen skulle være omdrejningspunktet for Varde Kommune under overskriften "Vi i naturen".

Det har været vigtigt for forligspartierne, at visionen også skulle kunne ses i budgettet. Forligspartierne er derfor tilfredse med, at der med vedtagelsen af budgettet sker en række initiativer, som yderligere kan fremme og positionere Varde Kommune som en natur-kommune.

Der afsættes 750.000 kr. til en visionspulje, som skal understøtte tiltag, der fremmer brugen og kendskabet til kommunens vision.

Herudover iscenesættes en række initiativer, som også sætter naturen i centrum. I foråret åbnedes Jyllands første naturpark, nemlig Naturpark Vesterhavet, og det er med budgettet sikret, at der bliver udviklet projekter, der kan sikre en fortsat profilering af naturparken og som kan udvikle den lokale forankring. Der sker med forliget en opprioritering af indsatsen for pleje af fredede arealer, ligesom der fortsat er afsat midler til flere cykelstier i naturen.

Forligspartierne afsætter et støttebeløb til hjælp for etablering af orangeri i Tambours Have og til etablering af fritidsfaciliteter i Nysø. Forligspartierne håber, at der herved gives bedre mulighed for samtidig ekstern finansiering af disse projekter. Forligspartierne tilkendegiver, at såfremt der kan skaffes tilstrækkelig ekstern finansiering af legeplads i Arnbjerg, vil man tilstræbe også at finde kommunale midler til supplerende af de eksterne midler.

Forligspartierne forventer, at hele organisationen også i 2016 yder en solid indsats for, at visionen også i dagligdagen får liv – man noterer således med tilfredshed, at der på mange forskellige måder er arbejdet med visionen rundt på kommunens institutioner.

Vækst og udvikling

Det har for hele Byrådet været afgørende, at man i denne periode atter vil kunne mærke vækst og fremgang for virksomheder, foreninger og borgere i Varde Kommune. Forligspartierne noterer sig, at der i Dansk Industris nylige måling af erhvervslivets tilfredshed med kommunerne udtrykkes en høj tilfredshed blandt kommunens virksomheder med det generelle serviceniveau i kommunen.

Forligspartierne har med budgetforliget skabt grundlag for en fortsat udvikling af turismen. Der muliggøres blandt andet forbedringer af vejforholdene i Blåvand og Nørre Nebel.

Forligspartierne forventer endvidere, at en forbindelse over jernbanen i Tistrup vil kunne fastholde og fremme mulighederne for at drive erhverv i området vest for Tistrup.

Herudover afsættes midler til et boost af skolernes samarbejde med erhvervslivet, ligesom der sker en opprioritering af den virksomhedsrettede indsats på arbejdsmarkedsområdet.

Forligspartierne er enige om, at der fortsat skal arbejdes intensivt med bosætning og fremme af attraktive byer og områder i Varde Kommune, hvorfor der blandt andet fortsat er afsat midler til

- en udviklingspulje på 4 mio. pr. år
- landbyfornyelse og byudviklingsplaner.
- Færdiggørelse af byudvikling, forskønnelse og kulturspinderi i Varde By

Men den allervigtigste forudsætning for vækst i Varde Kommune er efter forligspartiernes opfattelse, at den daglige service til borgerne fungerer, og at man løbende udvikler kommunen. Forligspartierne er enige om, at budgettet for 2016 giver gode muligheder herfor.

Informationsområdet:

For at sikre borgerne i Varde kommune en direkte information fra byrådsmøderne, der kan medvirke til at større åbenhed og gennemskelighed af det politiske arbejde i byrådet, etableres der direkte TV transmissioner via nettet fra byrådsmøderne.

Ældre- og sundhedsområdet

Forligspartierne må konstatere, at der i 2015 ikke har været balance mellem serviceniveau og budget. Som følge heraf tilføres der cirka 20 mio. kr. til ældre- og sundhedsområdet. Forligspartierne er enige om, at såfremt der i forbindelse med Finansloven tilføres ekstra midler til ældreområdet, vil 3 mio. kr. heraf medgå til finansiering af ovennævnte udvidelse af budgettet. Forligspartierne anmoder Social- og Sundhedsudvalget om nærmere at vurdere og indstille til Byrådet, hvordan pengene konkret skal udmøntes, blandt andet fordi der også synes at være behov for en justering af taksterne på frit-valgsområdet. Det er dog allerede aftalt, at der afsættes 0,5 mio. kr. til ansættelse af en farmaceut, der kan bidrage til at optimere medicinbehandlingen.

Forligspartierne anmoder administration om nærmere at analysere følgende:

- 1) Årsager og handlemuligheder i relation til udgiftsstigningerne i de senere år.
- 2) Hvorvidt der er uhensigtsmæssige incitamentsstrukturer i den måde, hvorpå der i dag sker bevillinger, i forhold til den samlede styring af området.
- 3) Muligheder for en demografi-model, der budgetmæssigt kan imødekomme det voksende antal ældre borgere i kommunen.
- 4) Evt. normeringsproblemer herunder sikring af et fortsat godt arbejdsmiljø.

Forligspartierne er enige om, at der skal foretages en nærmere vurdering af bassintræning, set i lyset af en nylig afgørelse fra Ankestyrelsen. Social- og Sundhedsudvalget anmodes om at foretage denne vurdering.

Kørsel

Forligspartierne er af den opfattelse, at der er behov for at afsætte flere penge til kørsel. Byrådet vil på sit temamøde til oktober få en nærmere redegørelse herfor, og på baggrund heraf vil der sker en udmøntning af den afsatte ekstra pulje på 2 mio. kr. pr. år.

Forligspartierne tilkendegiver endvidere over for Plan- og Teknikudvalget, at hovedparten af midlerne til cykelstier bør anvendes til forbedring af adgangsveje til skoler mv.

Ejendomsområdet

I forbindelse med vedtagelsen af budgettet for 2015 besluttedes en række besparelser på ejendomsområdet – besparelser, der skal realiseres blandt andet ved salg af ejendomme. Forligspartierne imødeser en nærmere redegørelse for udmøntning heraf.

Forligspartierne kan konstatere, at der er en del bygninger, der har behov for renovering. Forligspartierne afsætter således yderligere midler hertil.

Forligspartierne er af den opfattelse, at der mangler en prioritering fra administrationens side i forhold til, hvilke bygninger, der har det alvorligste efterslæb, og man anmoder derfor administration om, at der snarest og senest til arbejdet med budget 2017 kommer en mere stringent og operationel beskrivelse heraf.

Arbejdsmarked

Forligspartierne noterer sig, at arbejdsmarkedsområdet ikke mindst som følge af refusionsreformen har en fortsat stigende betydning for den kommunale budgetlægning. Herudover har indsatsen betydelig indvirkning på virksomhedernes vækstmuligheder, da rekruttering af kompetent arbejdskraft bliver et helt afgørende parameter for virksomhederne i de kommende år. Forligspartierne vil derfor nøje følge kommunens indsats, særligt i forhold til unge og sygemeldte, ligesom der skal arbejdes målrettet for at få færre, der i lang tid er uden tilknytning til arbejdsmarkedet. Forligspartierne vurderer, at dette fordrer fokus på en hurtig, tværgående og effektiv indsats med et særligt fokus på unge.

Endelig er forligspartierne optaget af, at de nyankomne flygtninge får fodfæste på arbejdsmarkedet så hurtigt som muligt.

Forligspartierne vil derfor med budget 2016 iværksætte en mere målrettet indsats for at fremme mulighederne for ovenstående. Der afsættes med budgettet midler til de fornødne investeringer, men partierne forventer også, at indsatsen vil give besparelser.

Forligspartierne er endvidere indstillet på at foretage nødvendige investeringer, som kan bidrage til at nedbringe de samlede overførselsudgifter, ligesom man er indstillet på, at der inden for det samlede administrative område kan foretages nødvendige tilpasninger for at drive arbejdsmarkedsområdet mere robust.

Forligspartierne anmoder administrationen om at fortsætte det arbejde, der udføres for at skabe en stærkere gennemsigtighed på området, ikke mindst set i lyset af områdets betydelige budgetmæssige påvirkning.

Børn og undervisning

Forligspartierne har med budget 2016 aftalt, at AKT-indsatsen i skoler og dagtilbud skal gøres permanent, så inklusionsindsatsen kan blive suppleret der, hvor behovet herfor er størst.

Forligspartierne har udsat vurderingen af en række forslag, indtil den fremtidige struktur på børn- og ungeområdet er fastlagt. I lyset af vedligeholdelsesbehovet på skoleområdet har forligspartierne dog valgt at tilføre 70 mio. kr. de kommende år til ombygning, bygningsvedligehold og nybyggeri indenfor området.

Forligspartierne har fastholdt midlerne til helhedsskolen, men forligspartierne anerkender, at forliget vil ændre i sammensætningen mellem lærere og pædagoger til den understøttende undervisning, ligesom lærerne fremover skal have en lidt højere andel undervisningstid.

Forligspartierne har dog accepteret, at Radikale Venstre indtager et særstandpunkt for så vidt angår lærernes arbejdstid.

Kultur og fritid

Forligspartierne er enige om, at der forefindes et vedligeholdelseefterslæb på halområdet og etablerer i lyset heraf en halrenoveringspulje. Samtidig anmodes Kultur- og fritidsudvalget om nærmere at udarbejde anbefalinger vedrørende anvendelsen heraf.

Forligspartierne har ikke taget endelig stilling til, hvordan biblioteksbetjeningen skal være i Agerbæk-området, når det nuværende bibliotek ophører, men der vil enten være tale om en bogbus-løsning eller en løsning i forbindelse med skolebiblioteket, og man vil som udgangspunkt gerne prioritere et forslag, der kan nyde lokal opbakning. Kultur- og fritidsudvalget anmodes om at arbejde videre med et konkret forslag til udmøntning af besparelsen.

Forligspartierne er enige om fortsat at understøtte udviklingen af Museet, herunder etablering af et flygtningemuseum.

Partierne er endvidere enige om at anmode om en analyse, der belyser fordele og ulemper ved et nærmere samarbejde eller en fusion mellem Museet for Varde By og Omegn samt NaturKulturVarde. Analysen skal

belyse fordele og ulemper ved et nærmere samarbejde/fusion omkring administration, markedsføring, ledelse og andre relevante områder.

Samarbejde med mulige andre parter bør også belyses, ligesom snitflader og samarbejde i forhold til Varde Kommune skal belyses. Repræsentanter for de berørte institutioner involveres i analysen.

Det er forligspartiernes forventning, at analysen angiver et provenu på mindst 200.000 kr. fra 2017.

Det administrative område.

Forligspartierne noterer sig, at der allerede med vedtagelse af budget 2015 blev truffet beslutning om besparelser og effektiviseringer for 6 mio. kr. Forligspartierne har med dette forslag forudsat yderligere besparelser på 1 mio. kr. fra 2018.

Forligspartierne tager til efterretning, at Direktionen har besluttet at iværksætte en nyvurdering af den administrative organisation og man imødeser resultatet heraf.

Forligspartierne har besluttet, at der i løbet af 2016 gennemføres en analyse af Varde Kommunes forbrug af ekstern konsulentbistand. Det skal herunder belyses om der med fordel på udvalgte områder f.eks. det tekniske kan konverteres fra ekstern konsulent bistand til egne medarbejdere evt. i form af ny ansættelser.